

Nordiska samarbetskommittén

Nyhetsbrev # 4, maj 2018

Innehåll

- NSKs årsmöte
- Åldersvänliga städer i Norden – nordiska konferens
- AGE Platform Europe samlar kunskap om Europas äldre
- I huvudet på en blivande pensionär - Krönika av Ewa Hedkvist Petersen
- Kalendarium

NSKs ÅRSMÖTE 2018

Vid NSKs årsmöte i Nacka, Stockholm diskuterades bl.a. hur organisationerna i de olika länderna når ut till medlemmarna med information.

Alla organisationer har tryckta medlemstidningar, men i Faglige Seniorer lägger man nu ut medlemstidningen enbart på sin hemsida på internet. Detta har fallit väl ut, då det har visat sig att ca 70 % av medlemmarna går in på nätet och öppnar tidningen. SKPF har också goda erfarenheter av att ha sin tidning på hemsidan och många medlemmar läser där den intressepolitiska ledarartikeln.

NSKs ekonomi är god visar den ekonomiska redovisningen för 2017.

NSK ska i höst utse en ny samordnare, då Ewa Hedkvist Petersen nu går i pension.

NSKs styrelse vid årsmötet i maj

ÅLDERSVÄNLIGA STÄDER I NORDEN - ANN JÖNSSON, NORDENS VÄLFÄRDSCENTER

Idag är en av tjugo invånare i Norden 80 år och äldre. Ungefär 5 miljoner människor i Norden är idag 65 år eller äldre. I ett globalt perspektiv lever vi relativt längre i Norden, längre än genomsnittet för både EU och USA. Dessa fakta kan man hitta i skriften *En bättre plats att åldras på - Arbete för åldersvänliga städer i Norden* från Nordens Valfärdscenter (NVC).

Skriftens författare, *Ann Jönsson* från Nordens Valfärdscenter, berättade mycket inspirerande på NSKs årsmöte om innehållet. I skriften ges exempel på vad städer i Nordens länder gör för att skapa bra samhällen och städer att åldras i. Det handlade om banbrytande initiativ i Reykjavik, Trondheim, Stockholm, Oslo, Uppsala och Århus.

Läs gärna denna inspirerande skrift. Den kan beställas och/eller laddas ner på Nordens Valfärdscenters hemsida <http://www.nordicwelfare.org/sv/Publikationer/>

Ann Jönsson

NORDISK KONFERENS OM ÅLDERSVÄNLIGA STÄDER

I oktober, 15-16/10 2018, kommer en nordisk konferens om åldervänliga städer att anordnas i Solna i Sverige. I följande länkar finns mer information på svenska och engelska:

<https://nordicwelfare.org/evenemang/skapa-aldersvanliga-stader-i-norden/>

<https://nordicwelfare.org/en/evenemang/creating-age-friendly-cities-in-the-nordic-region/>

AGE PLATFORM EUROPE SAMLAR KUNSKAP OM EUROPAS ÄLDRE

Presidenten i AGE, *Ebbe Johansen* från Aeldresagen i Danmark, gästade NSK och talade om hur AGE kan främja äldres sak i Europa och EU.

- AGE är ett billigt sätt för äldreorganisationer att bli representerade i EU och arbeta tillsammans med andra äldre för att påverka EU. Man behöver inget eget kontor i Bryssel om man är medlem i AGE. AGE representerar ca 120 organisationer och 40 miljoner äldre i Europa, sade Ebbe Johansen.
- EU uppskattar AGE. Det visar sig genom att EU betalar 80 % av den del av AGE-budgeten som går till att bedriva påverkansarbete.
- Vi har många utmaningar för de äldre, fortsatte Ebbe Johansen. T.ex. finns det inte självklart uppdelad statistik för 65-plussare i Europa, så det kan vara svårt att få fram fakta om äldres situation.
- En av AGE Platform Europas viktiga uppgifter är att samla in fakta och kunskaper om äldre i Europa via medlemsorganisationerna, som sedan förs vidare till EU-systemet och kan påverka beslutsfattandet. AGE sprider också kunskap om EU-beslut tillbaka till äldres organisationer. Dessutom agerar AGE projektledare åt EU i olika viktiga projekt, t.ex. åldervänliga städer i Europa.
- AGE arbetar också för en äldrekonvention i FN tillsammans med andra globalt. En äldrekonvention vore ett viktigt instrument för att stärka äldres rättigheter i världen, avslutade Ebbe Johansen.

Ebbe Johansen, AGE-president

I HUVUDET PÅ EN BLIVANDE PENSIONÄR

Jag ska gå i pension i juni. På mina skidturer i vinter har jag ofta funderat över om jag ska våga sluta arbeta. Jag har ju studerat och arbetat sedan jag var 15 år och haft ett fantastiskt och varierande yrkesliv. Hur blir det att lämna det professionella livet och inte ha dagarna fullt planerade, frågar jag mig.

Rent personligt blir det en stor omställning och detta skifte i livet väcker många existentiella frågor. Hur kommer mina dagar att se ut? Kommer jag att "klättra på väggarna"? Vad kommer att sporra mig i mitt framtida liv? Men jag funderar också över hur det är att bli pensionär i Sverige idag. Hur ser omgivningen på äldre personer? Kommer jag att behövas?

Som 18-åring valde jag att studera till socialarbetare. Samhället ropade efter utbildad arbetskraft, universiteten stod öppna för alla och det var aldrig någon tvekan om att unga kvinnor och män räknades som kuggar i det gemensamma samhället. Vi fick lika rättigheter på arbetsmarknaden och organiserade oss i politiska partier och folkrörelser. Det var självklart att vi själva kunde bestämma om och när vi ville föda barn och de unga männen blev mer och mer intresserade av att dela jämställdhet och familjeliv.

Nu går vi i pension, vi som föddes på 40- och 50-talet och fått njuta frukterna av ett solidariskt samhällsbygge. Medelåldern ökar radikalt och vi har hälsan i många år efter pensioneringen. Jag frågar mig - kommer vi att värderas lika högt i samhället som gamla, som vi värderades som unga?

Det är ingen tillfällighet att jag ställer så många frågor. Vi har ju ett radikalt nytt samhälle, jämfört med 60- och 70-talet. Vi som blir pensionärer nu är ju så många. Och tyvärr är många av oss tveksamma om vi kan lita på samhällets solidaritet framöver. Vi hör ju att äldre ofta blir betraktade som en framtida ekonomisk belastning. Detta är märkligt - alla vet ju att de äldre blir en relativt större och större del av samhället. Trots detta blir många beslutsfattare tagna på sängen av "den demografiska situationen"! Det är förvisso sant att vi äldre kommer att behöva en större del av våra gemensamma ekonomiska resurser ju äldre vi blir, men det har vi ju betalat till under vårt yrkesliv. Så ska ju den solidariska välfärdsmodellen fungera.

Eftersom så många äldre vittnar om åldersdiskriminering, är det min övertygelse att vi måste ha en samhällsbyggande diskussion om synen på äldre människor. Det allra viktigaste för mig, i alla åldrar, är att jag blir respekterad, känner mig viktig i mitt samhälle och får vara en fullvärdig medborgare. Vi som blir äldre nu, är ju dåtidens superaktiva 68-generation - och vi vill fortsätta bestämma över våra liv! Jag vill ta eget ansvar i mitt åldrande, så långt det är möjligt.

Vi måste lämna synen på äldre som en befolkningsgrupp där alla har samma behov! Vi måste utgå från att alla människor, även äldre, är olika. Ewa, 66, och Kalle, 69, är visserligen båda två pensionärer, men de är ändå olika personer med egna personliga behov. Och ju äldre de blir desto mer kommer deras behov att skilja sig åt. Äldre vill lika lite som yngre bli betraktade som en grå massa!

En fundering som jag ofta har, är hur jag ska bo när jag blir gammal. Jag vill inte bo i en institution, om jag slipper. Nej, jag vill så länge som möjligt bo där jag lätt kan träffa andra och kanske laga mat och fika tillsammans och ta ansvar för mitt eget liv så länge som möjligt. Sedan kommer kanske en tid när jag behöver mer och mer hjälp, men jag måste också då kunna ha talan om hur det ska utformas för mig.

När det gäller att uppvärdera äldres kunskaper och erfarenheter har de politiska partierna ett stort ansvar. De kan visa vägen och främja respekten för äldre, genom att sätta upp äldre på sina vallistor, på alla samhällsbyggande nivåer. Det är inte rätt om 25 % av väljarna inte kan spegla sig i vallistorna! När jag som ung kvinna gick in i politiken, blev det självklart för partierna med "varannan damernas". Nu är det kanske dags för - var fjärde senior?!

Till sist. Jag är övertygad om att det nordiska samarbetet kring vår välfärdsmodell kommer att bli allt viktigare i framtiden, då den närmaste omvärlden i Europa nu allt mer går åt ett nationalistiskt och högerextremt håll. Här är NSK ett föredöme som håller det nordiska samtalet igång år efter år.

Tack för nära fem intressanta och givande år i NSK. Nu åker jag vidare!

Ewa Hedkvist Petersen

KALENDARIUM – ÅR 2018

- 6-8 juni – AGE General Assembly i Bryssel
- 24-25 oktober – AGE Council i Bryssel
- 30 oktober-1 november – NSKs styrelsemöte och seminarium i Bornholm, Danmark
-

NORDISKA SAMARBETSKOMMITTÉN....

....är en samarbetskommitté mellan åtta pensionärsorganisationer i sex nordiska länder.

- Faglige Seniorer – Danmark
- Landsfelag Pensjónista – Färöarna
- Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL ry/Pensionstagarnas Centralförbund PCF – Finland
- Landssamband eldri borgara, LEB – Island
- Pensjonistforbundet – Norge
- Eläkeläiset ry - Pensionärererna rf – Finland
- SKPF pensionärererna – Sverige
- PRO Pensionärerernas Riksorganisation – Sverige

NSK:s medlemsorganisationer samarbetar till försvar för den nordiska välfärdsmodellen. Styrelsen för NSK leds av PROs ordförande *Christina Tallberg*.

NSK är också medlem AGE Platform Europe med ca 145 medlemsorganisationer. I AGE kallas NSK för The Nordic Older People's Organisation (NOPO). Christina Tallberg är ledamot av AGE Council/styrelse och *Jan Davidsen, Pensjonistforbundet* hennes ersättare.

Samordnare för NSK är *Ewa Hedkvist Petersen*, som också är ansvarig för detta nyhetsbrev. Kontakt ewa.hedkvist-petersen@pro.se och mobil +46 70 268 0964.

